Zakboek Zorgleefplan

Zakboek Zorgleefplan

Nicolien van Halem

Carla van Herpen

Marjan van Rooyen

Bohn Stafleu van Loghum

Houten 2010

© 2010 Bohn Stafleu van Loghum, onderdeel van Springer Uitgeverij
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden ver-
veelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elek-
tronisch, mechanisch, door fotokopieën of opnamen, hetzij op enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op
grond van artikel 16b Auteurswet j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb.
351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en
artikel 17 Auteurswet, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde
vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051,
2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit
deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken
(artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Samensteller(s) en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak
een betrouwbare uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen zij geen
aansprakelijkheid aanvaarden voor drukfouten en andere onjuisthe-
den die eventueel in deze uitgave voorkomen.

ISBN 978 90 313 8382 5

NUR 897/841

1^e druk

Ontwerp omslag: A-Graphics Design, Apeldoorn

Ontwerp binnenwerk: Studio Bassa, Culemborg

Automatische opmaak : Pre Press Media Groep, Zeist

Bohn Stafleu van Loghum

Het Spoor 2

Postbus 246

3990 GA Houten

www.bsl.nl

Inhoud

	Woord vooraf	7
I	De gezondheidszorg verandert	10
	Inleiding	10
1.1	Welke demografische/sociaal-culturele ontwikkelingen hebben invloed op de gezondheidszorg?	10
1.2	Welke veranderingen doen zich voor in de gezondheidszorg?	12
1.3	Welke zorgvernieuwingen/innovaties springen eruit?	13
1.4	Wat zijn de kenmerken van kleinschalige woonvoorzieningen?	15
1.5	Welke variatie is er in de praktijk van kleinschalig wonen?	16
1.6	Welke competenties heeft een medewerker nodig binnen kleinschalig wonen?	21
2	Voorwaarden om te kunnen werken met een zorgleefplan	24
	Inleiding	24
2.1	Wat is het belang van het werken met de Norm Verantwoorde Zorg (NVZ)?	24
2.2	Welke wetten spelen een rol bij het werken in de zorg?	25
2.3	Welke veranderingen hebben zich voorgedaan in de financiering?	31
2.4	Wat zijn voorwaarden rondom de samenwerking bij een multidisciplinair ZLP?	32
2.5	Welke vaardigheden heeft een zorgverlener nodig voor de samenwerking bij een multidisciplinair ZLP?	37

3	Het zorgleefplan	51
	Inleiding	51
3.1	Waar moet het werken met een zorgleefplan aan voldoen?	51
3.2	Wat zijn de uitgangspunten voor het zorgleefplan?	56
3.3	Hoe pas je methodisch werken toe bij het werken met een zorgleefplan?	60
3.4	Hoe ziet een zorgleefplan eruit?	67
3.5	Wat is een elektronisch cliëntendossier (ECD)?	72
3.6	Wat zijn aandachtspunten bij het invoeren van het zorgleefplan?	76
4	Vraaggericht werken	79
	Inleiding	79
4.1	Wat is vraaggericht werken?	79
4.2	Waarom is vraaggerichte zorg nodig?	81
4.3	Wat zijn voorwaarden voor vraaggerichte zorg?	82
4.4	Welke competenties heeft een zorgverlener nodig voor vraaggerichte zorg?	85
4.5	Hoe kan de zorgverlener vraaggericht werken verder ontwikkelen?	86
4.6	Welke vaardigheden heeft een zorgverlener nodig voor vraaggerichte zorg?	87
4.7	Welke typen gesprekken komen op je pad?	108

BIJLAGEN

Bijlage 1: Voorbeeld Zorgleefplan thuis	118
Bijlage 2: Koortsvrij of ijskoud, checklist Vaardig in vraaggerichte zorg	132
Bijlage 3: Lijst met afkortingen	133
Literatuur	134
Websites	136
Register	137

Woord vooraf

Werken met een zorgleefplan, als zorgverlener kun je er niet meer onderuit!

En waarom zou je ook?

Het zorgleefplan (of welke andere naam je in de praktijk tegenkomt: zorgplan, leefplan, begeleidingsplan, enzovoort) geeft je veel mogelijkheden om de zorg rondom de cliënt goed te plannen, uit te voeren en te evalueren.

Werken met een zorgleefplan is niet vrijblijvend: de overheid stelt eisen aan goede kwaliteit van zorg. De beroepsgroep zelf geeft, samen met cliëntenorganisaties en zorgaanbieders, invulling aan deze kwaliteit met behulp van en door middel van de Normen voor Verantwoorde Zorg. Het zorgleefplan speelt een centrale rol bij het bewaken van de kwaliteit van verantwoorde zorg.

SAMEN WERKEN IN ZORG EN WELZIJN

Kwaliteit van zorg omvat niet alleen zorg, maar ook welzijn.

Werken met een zorgleefplan betekent samenwerken met alle betrokkenen. In de eerste plaats met de cliënt (en diens naasten) om wie het in de zorg draait, in de tweede plaats met collega's binnen en buiten de eigen discipline met wie je in gesprek gaat over hoe je samen kunt werken aan een zo optimaal mogelijke kwaliteit van leven voor de cliënt.

INHOUD ZAKBOEK

Dit zakboek helpt je te gaan werken met een zorgleefplan. Het geeft achtergrondinformatie, voorbeelden en stappenplannen om het zorgleefplan in de praktijk te brengen.

Hoofdstuk 1 geeft een beeld van hoe de gezondheidszorg veranderd is en wat de aanleiding is voor het werken met het zorgleefplan.

Hoofdstuk 2 legt uit wat er nodig is om te kunnen werken met een zorgleefplan (de voorwaarden).

Het zorgleefplan zelf, de opbouw en de gebruikte modellen staan beschreven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 geeft handvatten om vraaggericht te werken, een onmisbare voorwaarde voor het contact met de cliënt.

De bijlagen bevatten voorbeeldmateriaal (Zorgleefplan Thuis), een test voor vraaggericht werken en een lijst met veelgebruikte afkortingen.

Aan het einde van bijna elk hoofdstuk geven wij tips

of benoemen we valkuilen.

DOELGROEP

Als mogelijke gebruiker van dit zakboek zien we iedereen die beroepsmatig met het zorgleefplan te maken heeft. Dat kunnen zorgverleners zijn van verschillende niveaus en disciplines, maar ook praktijkkopleiders, docenten of managers die een taak hebben in het aanleren van competenties rondom werken met een zorgleefplan (waaronder vraaggericht werken).

AANWIJZINGEN VOOR DE LEESBAARHEID

Elke werksetting heeft zijn eigen jargon. In dit boek worden de termen zorgverlener, verzorgende en eerst verantwoordelijk verzorgende (EVV) gebruikt. Vanzelfsprekend is dit boek ook be-

stemd voor de contactverzorgende, persoonlijk begeleider, medewerker maatschappelijke zorg, woonbegeleider, kortom voor iedereen die werkt met een zorgleefplan.

We kozen voor de aanspreekvorm 'zij' voor de zorgverlener en 'hij' voor de cliënt/zorgvrager/patiënt. Meestal gebruiken we de benaming 'cliënt', ook zorgvrager en patiënt komen voor, afhankelijk van de context.

TOT SLOT

Werken met een zorgleefplan is vooral mensenwerk. Je leert het natuurlijk niet alleen uit een boekje, al kan dat wel een hulpmiddel zijn om dezelfde taal te spreken.

Je leert het vooral door eraan te beginnen, ervoor te gaan en open te staan voor feedback van cliënten en van je collega's.

Veel plezier!

De auteurs

Nicolien van Halem

Carla van Herpen

Marjan van Rooyen

Februari 2010